

МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЦЕДУРИ

ГД Образование и култура

Програма
„Обучение през целия живот“

ICC

International Language Network

EUROLTA

Project No. 505710-CZ-2009-KA4-KA4MP

Този проект е финансиран с подкрепата на Европейската комисия. Тази публикация [съобщение] отразява само личните виждания на нейния автор и от Комисията не може да бъде търсена отговорност за използването на съдържащата се в нея информация.

Съдържание

ICC – Международната езикова мрежа	4
Квалификационната рамка на EUROLTA.....	4
Международните процедури на EUROLTA.....	5
Кой може да стане EUROLTA център?	5
A/ Наръчник на кандидата	6
B/ Сертифициращо досие на кандидата	7
C/ Процедури на EUROLTA.....	8
Акредитация на обучаващи институции	8
Периодична оценка на акредитацията на обучаващите институции.....	8
Допълнителен одит	9
Отнемане на акредитацията на център	9
Акредитирани обучители.....	9
Акредитирани оценители	10
Отмяна на акредитацията на обучител и/или оценител	10
Оценяване на кандидатите	10
Отхвърляне на сертифициращото досие.....	11
Индивидуално сертифициране	11
Архивиране.....	11
Издаване на сертификати.....	11
Приложение 1 – Функции, права и задължения на различните действащи лица в процеса на EUROLTA	12

ICC – Международната езикова мрежа

ICC – Международната езикова мрежа е нестопанска организация, чиято цел е да представя и подобрява изучаването и преподаването на езици при образованието за възрастни чрез съвместните разработки и добрите практики на членовете си. Тя насърчава и съдейства при обучението на учителите като средство за подобряване на качеството на езиковото обучение в организациите-членки и за събиране на експертни мнения за усъвършенстването на схемата на **EUROLTA**.

Схемата на EUROLTA включва:

- Квалификационната рамка на **EUROLTA**: Набор от принципи и насоки
- Международните процедури на **EUROLTA**: Общи стандарти по отношение на ролите и задълженията на всички действащи лица на международно и национално ниво, както и на нивото на индивидуалния курс.

Тя се отнася към три нива на действие:

- На международно ниво: принципи и процедури
- На национално и институционално ниво: работни правила и начини на предоставяне
- На нивото на индивидуалния учител: непрекъснато професионално развитие и важни възможности чрез национални и международни мрежи.

Квалификационната рамка на EUROLTA

Ключов елемент при предоставянето на качествено езиково обучение е квалификацията на учителите. ICC признава, че много учители по език, ангажирани с обучението на възрастни, търсят възможности за напредване в професията. Не много често обаче, имат възможност да бъдат сертифицирани за задачите, които изпълняват. ICC поддържа квалификационна рамка, базирана на компетенциите за езиковото обучение, която позволява на учителите да планират и проследяват развитието си в международен контекст. Рамката позволява на участващите организации да квалифицират и сертифицират уменията на учителите, ползвайки обща референтна схема. По този начин се промотира общото разбиране на всички включени организации относно преподаването на езици на възрастни. Това разбиране прониква в образователните сектори независимо от националните и регионални граници.

Квалификационната рамка на **EUROLTA** определя общите и конкретните цели при обучението на учителите, както и оценъчните критерии при сертифицирането на две нива. По този начин тя позволява на учителите да сертифицират преподавателските си компетенции по езика в рамките на един институционален или национален контекст, който е трансферуем към друга среда, както национално, така и интернационално. Квалификационната рамка на **EUROLTA** поставя стандарти за качествено обучение за преподавателите по чужд език.

Международните процедури на EUROLTA

Международните процедури на **EUROLTA** определят начина, по който ICC поддържа цялостта на Квалификационната рамка на **EUROLTA** чрез мрежата си от стандарти на организационните членки посредством акредитиране на национални и регионални мониторингови схеми за процедури по оценяване, водещи до сертифициране.

Кой може да стане EUROLTA център?

ICC приветства всички кандидат-центрове, които вече прилагат програми за квалификация на учители и желаят тези програми да бъдат одобрени по схемата на **EUROLTA**, както и институции, които все още не предлагат обучителни програми за учители, но желаят да се установят като **EUROLTA** център.

Международните процедури на **EUROLTA** позволяват различни форми на осъществяване на обучителните програми според регионалните традиции, обстановка и условия. **EUROLTA** уважава тези различия на образователния контекст и начините на представяне при условие, че организационната форма, продължителността на обучението и схемите за подкрепа на обучаемите се предлагат по начин, определен от институциите, провеждащи обучението. За норма е прието натоварване, отговарящо на минимум 100 часова заетост за ниво на обучаемите. Правилата във всяка обучителна институция (**EUROLTA** център) трябва да са хармонизирани с принципите, формулирани в квалификационната рамка на **EUROLTA**. Тези принципи са:

- Вписване в общите цели.
- Придържане към методическите принципи.
- Съотнасяне с областите на съдържание и изпълнение на целите.
- Удостоверяване на постиженията на обучаемите или на ниво сертификат или на ниво диплома (виж Квалификационната рамка за по-точни определения) и ако е целесъобразно, в допълнителни области на съдържание.
- Разработване и публикуване на Наръчник на кандидата (част А по-долу), уточняващ разпределението и методите на обучението по отношение на всяка една от областите на съдържание.
- Изискване наличието на Сертифициращо досие на кандидатите (част В по-долу) от всеки един кандидат.
- Придържане към процедурите, описани в част С по-долу.

A/ Наръчник на кандидата

Наръчникът на кандидата е общо ръководство за кандидатите и служи като доказателство при кандидатстването на институцията за акредитация като **EUROLTA** център.

Наръчникът на кандидата е много важна част за доказване на качеството на обучаващата институция. **Наръчникът на кандидата** показва ангажираността на центъра към обучаемите и към процесите и стандартите, изложени в квалификационната рамка на **EUROLTA**. Поради тази причина **Наръчникът на кандидата** се смята за най-важния документ при процедурата по акредитиране за всеки един център за обучение на преподаватели.

Наръчникът на кандидата трябва да включва следното в ясен и изчерпателен вид, съотнесено към квалификационната рамка на **EUROLTA**:

- Всички предварителни изисквания към кандидатите/профилите на кандидатите за съответните курсове
- Имената, опитът и квалификацията на обучителите на съответните курсове.
- Общите и конкретните цели на курсовете, които се предлагат
- Използваната методика и изискванията, които тя налага на кандидатите
- Начинът на осъществяване изискванията, които това налага на кандидатите
- Времето разпределение на елементите и етапите на курса
- Критериите за оценка и използваните начини за оценяване, включващи подробно описание на системата за мониторинг на преподавателите, участващи в курсовете
- Описание на предвиденото сертифициране на успешните кандидати и относителната му тежест в регионален, национален и международен аспект
- Речник с ползвана терминологияⁱ

Наръчникът на кандидата трябва да е наличен на местния език.

Копията на документацията, представена на ICC, трябва да бъдат на местния език и на английски, въпреки че ICC разбира факта, че центровете няма да ползват единствено и само материали на английски език в програмите си.

ⁱ Всички тематични речници на институционално и национално ниво, произведени в рамките на **EUROLTA**, ще се съхраняват централно и ще се предоставят на всички **EUROLTA** центрове

V/ Сертифициращо досие на кандидата

Сертифициращото досие на кандидата се състои от доказателствата, на чиято база се извършва оценката и сертифицирането.

То включва минимум:

- Опис на сертифициращото досие, подписано от кандидата и учителя
- Документиране на поне една индивидуална задача, фокусираща върху областта на езиковата осъзнатост
- Документиране на поне една индивидуална задача, фокусираща върху областта на език и култура
- Документиране на поне една индивидуална задача, фокусираща върху областта на планирането и оценяването
- Документирането на поне една групова или индивидуална задача, фокусираща върху областта на процесите на езиковото обучение
- Документирането на други изборни области на съдържание извън посочените по-горе (виж квалификационната рамка на EUROLTA).
- Записките на всички уроци и преподавателски часове, наблюдавани от учител
- Записките на всички уроци и преподавателски часове, наблюдавани от кандидата
- Писмено потвърждение от институцията (учителя), че кандидатът е наблюдаван в поне четири преподавателски часа на две различни нива. Поне един урок трябва да е наблюдаван на място. Други начини на наблюдение включват комбинация на синхронни или видео записи както и микро-преподаване.ⁱⁱ

Всички задачи включват крайно оценяване и самооценка от кандидатите.

Точните изисквания за сертифициращото досие на кандидата могат да се адаптират спрямо конкретните курсове или начините на провеждане. Обучаващата институция ще уточни конкретната форма на досието и как ще бъде попълвано по време на курса например, чрез изпити или текущо оценяване. При всички случаи, сертифициращото досие в своята цялост, документира как кандидатите се справят с областите на съдържание и с работата, включваща голямо разнообразие от теми и задачи. Също така, то документира знанието на кандидата относно взаимовръзките на елементите на учебния процес. Всички източници трябва да бъдат цитирани. Плагиатството, в която и било задача, води до автоматично отхвърляне на цялото сертифициращо досие.

ⁱⁱ При ползването на видео или дистанционно наблюдение, обучаващият център трябва да подсигури включването във видео записа на действията на преподавателя, реакциите на учениците и взаимодействието между тях.

C/ Процедури на EUROLTA

Акредитация на обучаващи институции

ISS обучава и сертифицира обучители, които да извършват одит и да акредитират обучаващи институции. Обучителите не могат да одитират и да акредитират собствените си институции

Обучаващите институции, желаещи да предлагат курсове на **EUROLTA** трябва да представят на учителя писмен апликационен формуляр, включващ следното:

- Наръчник на кандидата, описан в част А по-горе
- Документацията, описваща институцията: кратка история, размер, обхват и статус в рамките на страната
- Пълен набор на всички документи, отнасящи се до обучителите, провеждащи курса
- CV на всички обучители
- Примерна учебна единица или етап
- Описание на осигурените процедури по оценяване (виж по-долу)

Обучителят си запозва правото да извърши проверка на място по всяко едно време. Датите на проверките ще се договорят от учителя и институцията. Подобни проверки на място могат да включват следното:

- Проверка на осигурената за програмата инфраструктура
- Интервю с отговорника за програмата и/или представител на институцията
- Интервю с главния учител
- Интервю с главния оценител

Допълнително, при възможност:

- Наблюдение на обучително занятие
- Наблюдение на онлайн общуване (ако е целесъобразно)
- Преглед на пълен примерен набор с работата на кандидатите
- Потвърждение на място за успешно проведена преподавателска практика

На базата на тази одитна процедура обучителите подготвят в рамките на един месец доклад, съдържащ решението и мотивите им за акредитиране или не на центъра и го предават на обучаващата институция за заверка от отговорника за програмата.

Докладът на учителя се препраща на ISS в рамките на един месец от получаването на заверката от отговорника за програмата.

Периодична оценка на акредитацията на обучаващите институции

Две години след първоначалната акредитация учителят изисква доклад от обучаващата институция, който да съдържа:

- Кратка оценка за проведените курсове
- Описание на въведени промени в курсовата програма

- Обновена учебна програма на учителите и отговорника за курсовете
- Предприети действия по препоръките на учителя от първоначалния одиторски доклад.

На базата на този доклад учителят решава дали акредитацията може да се продължи. Възможно е да се изиска нова проверка на място. Това се налага най-вече при настъпили промени в обучаващия екип или в организационната структура, които биха повлияли на продължаването на курсовете и качеството на обучението.

Оценката се изпраща в рамките на един месец на обучаващата институция за заверка от отговорника за програмата.

Докладът на учителя се препраща на ИСС в рамките на един месец от получаването на заверката от отговорника за програмата.

Допълнителен одит

Ако обучаващата институция реши да предложи обучение на друго ниво или по различен начин, ще се проведе допълнителен одит, включващ предаване на подробно описание на новата схема на учителя, но без да се извършва ново посещение на място.

В случай на допълнителен одит изготвеният от учителя доклад включва:

1. Документите, посочени в част А по-горе,
2. Допълнителни коментари от учителя, ако се налага,
3. Препоръките на учителя за одобряването на учебната програма или в случай, че учителят не е бил удовлетворен от предадените описания на програмата, ясни указания къде и как представената програма не отговаря на изискванията на **EUROLTA**,
4. Подбрани документи с описание на предлаганата учебна програма.

Посочените документи ще бъдат изпратени на одитираната обучаваща институция за заверка от отговорника за програмата.

Докладът на учителя трябва да се изпрати до ИСС в срок до един месец след получаване на заверката от отговорника за програмата.

Отнемане на акредитацията на център

Акредитацията на учебен център на **EUROLTA** може да се отнеме според условията на процедурите и стандартите, уточнени в този документ, в резултат на препоръка от учителя или директно от ИСС.

Акредитирани учители

Регионалните институции предлагат учители или те се поканват директно от ИСС. Те се обучават и акредитират от ИСС.

За да бъде акредитиран, учителят трябва да подаде CV-то си или самостоятелно или през център като част от акредитационния му процес. CV-то трябва да покаже познания и опит при провеждането на комуникативни езикови обучение – в идеалния случай поне три години.

Членове на персонала, които са признати учители в собствената си страна, но не са запознати с квалификационната рамка на **EUROLTA** или с курсовете, планирани според модела на тази рамка или с методиката на комуникативното езиково обучение, трябва да се

запознат с понятията и практическите особености на курсовете по схемата на **EUROLTA**.

При изявено индивидуално желание за обучител, без да отговаря на критерия за опит, в правомощията на центъра е да позволи включването им в апликационните документи за акредитация, заедно с документация, показваща стриктна обучителна и/или менторна програма.

Преподавателите са длъжни да участват и да завършат успешно обучителните курсове на **EUROLTA**.

ИСС ще поддържа база данни с акредитирани обучители и преподаватели. Това ще даде възможност на ИСС да препоръчва на центровете подходящите преподаватели.

Акредитирани оценители

Преподаватели, желаещи да бъдат признати за оценители трябва да представят на обучителя CV или самостоятелно или чрез някой център. Това CV трябва да доказва опит в оценяването на базата на портфолио и собственият им опит като обучители.

В случай, че индивидуална кандидатура демонстрира желание да стане оценител, но не притежава достатъчно целенасочен опит, ще получи насоки как да стане оценител от обучителя.

ИСС ще поддържа база данни с признати оценители. Това ще даде възможност на ИСС да препоръчва на центровете подходящите оценители и да контролира воденето на протокола и координира оценяването.

Отмяна на акредитацията на обучител и/или оценител

ИСС запазва правата да отмени акредитацията на обучител, оценител и/или преподавател въз основа на документирана злоупотреба според условията на Рамката и процедурите на **EUROLTA** или във връзка с професионални действия, водещи до уронване на репутацията на **EUROLTA** и ИСС.

Обучителят има правото да отмени акредитацията на преподавател и/или оценител въз основа на документирана злоупотреба според условията на Рамката и процедурите на **EUROLTA** или във връзка с професионални действия, водещи до уронване на репутацията на **EUROLTA** и ИСС

Оценяване на кандидатите

Оценяването и последващото сертифициране се базира на Сертифициращото досие, представено от всеки кандидат.

Всяко едно сертифициращо досие започва с лист с опис на местния език на кандидата и на английски език. Описът съдържа чеклист с всички елементи, съдържащи се в досието и подписана декларация, че кандидатът предава тъези документи с цел сертифициране. Съдържанието на сертифициращото досие се изписва обикновено на езика, ползван за модерирание на курса, но обучаващата институция трябва да приема досиета, попълнени на друг език, ако има възможността да ги оцени на тези езици. За целите на записване на ИСС, оценителят трябва да представи доклади на английски вместо или паралелно с тези на местния език.

Отхвърляне на сертифициращото досие

Кандидатите могат да бъдат помолени да представят отново досиетата си, ако съдържанието им е непълно или не отговаря на изискванията. Обучаващите институции могат да поставят собствени условия спрямо адекватността на работите, предствени в сертифициращото досие. Обучаващите институции могат да посочат времеви ограничения, в рамките на които да се извърши повторното представяне.

Наръчникът на кандидата трябва да уточнява сроковете и условията за първоначално и повторно предаване на сертифициращото досие.

Индивидуално сертифициране

Индивидуален кандидат, който не е преминал курс на обучение на **EUROLTA** може да предаде самостоятелно попълнено сертифициращо досие на секретариата на ICC и да поиска да бъде сертифициран според схемата на **EUROLTA**. Досието трябва да бъде попълнено изчерпателно по всички точки (виж по-горе).

Ако преподавателят, предаващ досието, не представи документация, доказваща провеждането на урок, който е бил наблюдаван от оценител на **EUROLTA** или друг човек с подобен професионален опит, трябва да се свърже със секретариата на ICC за информация относно наличието на оценител в района, в който живее преподавателя. Секретариатът ще предаде досието на акредитиран оценител на **EUROLTA**.

Архивиране

Обучаващите институции трябва да съхраняват копия на сертифициращите досиета на кандидатите си поне пет години. Тези документи подлежат на проверка от други оценители или представители на ICC.

Процедура по обжалване

В случай, че кандидат сметне, че досието му не е оценено подобаващо, може да подаде писмено искане за обжалване в обучаващата институция. Обучаващата институция ще предаде досието на друг оценител.

Ако и второто мнение доведе до негативна оценка, кандидатът може да направи окончателно писмено обжалване към ICC. ICC ще представи досието за оценка на оценител от различна държава.

Издаване на сертификати

И сертификатът и дипломата на **EUROLTA** се издават от обучаващата институция под лиценза на ICC. Те се подписват от Президента на ICC и от координатора за **EUROLTA** от обучаващата институция. В края на курса сертификатите се изпращат от ICC до **EUROLTA** центровете и се раздават на кандидатите.

Такси

Таксите за различните елементи на схемата на **EUROLTA**:

- Акредитация на център
- Повторна валидация на център
- Издаване на сертификати за кандидатите

могат да се намерят на отделен документ за таксите или на сайта на ICC.

Приложение 1 – Функции, права и задължения на различните действащи лица в процеса на EUROLTA

	ISS	Обучители	Оценители	Обучаващи институции (EUROLTA центрове)	Преподаватели
Функции	<ul style="list-style-type: none"> Представяне на EUROLTA като международен стандарт Поддържане и разработване на системата на EUROLTA, описана в този документ. 	<p>Според процедурите, описани в части А, В и С на този документ и в последващата документация и образци, издадени от ISS:</p> <ul style="list-style-type: none"> Одитират и акредитират центрове, оценители и преподаватели. 	<ul style="list-style-type: none"> Оценяват сертифициращите досиета на кандидатите от обучителните програми, в които те нямат участие като обучители или организатори. 	<ul style="list-style-type: none"> Организираят и провеждат курсовете на EUROLTA. 	<ul style="list-style-type: none"> Преподават курсовете на EUROLTA
Права	<p>Според процедурите, уточнени в този документ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Отнема лицензи на центрoвете да провеждат курсове на EUROLTA и да издават сертификати на EUROLTA Отнема акредитацията на оценители и преподаватели 	<p>Според процедурите, уточнени в този документ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Издават лицензи на центрoвете да провеждат курсове на EUROLTA и издават сертификати на EUROLTA Обучават и акредитират оценители Обучават и акредитират преподаватели 	<ul style="list-style-type: none"> Препоръчват сертифициране на кандидатите в съответните центрове. Могат да бъдат и обучители, но само ако не оценяват кандидати, които са обучавали. 	<ul style="list-style-type: none"> Назначават обучители и поддържат и насърчават професионалното им развитие Предлагат обучители и/или оценители. 	<ul style="list-style-type: none"> Съществуват три възможни начина да станете обучител на EUROLTA: <ol style="list-style-type: none"> Кандидатства се директно в ISS (формулярът е на сайта) EUROLTA център назначава кандидат и обучителят приема молбата на EUROLTA центъра, която включва и CV-то на учителя Потенциалният обучител преминава курс за обучение на EUROLTA обучители, провеждащ се от един или повече центрове.
Задължения	<ul style="list-style-type: none"> Поддържа уебсайт, чрез който обучителите, оценителите, центрoвете и обучителите могат да намерят цялата им необходима информация, тарифи, документи и шаблони. 	<ul style="list-style-type: none"> Придържат се към процедурите, описани в части А, В и С на този документ и към всички допълнителни документи и/или шаблони, издадени от ISS. 	<ul style="list-style-type: none"> Предават докладите с оценките на учителя и на центрoвете, ползващи работните документи и шаблони, осигурени от ISS. 	<ul style="list-style-type: none"> Организираят и провеждат курсове на EUROLTA при възможност с повече от един обучител. 	<ul style="list-style-type: none"> Участват активно и завършват успешно семинарите на EUROLTA за обучение на обучители Преподават курсовете на EUROLTA като се придържат към принципите на рамката на EUROLTA

	<ul style="list-style-type: none"> Осигуряват стандартизиране на обучителите при необходимост. Сътрудничат с ICC при осигуряването на обучение на оценителите, и/или стандартизиращи семинари и пълен инструктаж на оценителите Осигуряват ясни и изчерпателни насоки на обучителите. Подкрепят при възможност, (но не задължително) обучителните семинари на EUROLTA 	<ul style="list-style-type: none"> Имат активна роля в мрежата на ICC EUROLTA като участват в разработването на проекти и срещи, инициирани от ICC Сътрудничат с ICC при осигуряването на обучение на оценителите, и/или стандартизиращи семинари и пълен инструктаж на оценителите 	<ul style="list-style-type: none"> Участват активно и завършват успешно обучението за оценители и последващите работни семинари 	<ul style="list-style-type: none"> Провеждат самостоятелно или съвместно с други EUROLTA центрове семинари за обучение на обучители Придържат се към международните процедури на EUROLTA, описани в части А, В и С на този документ Конкретна задача на EUROLTA центровете е разработването на наръчник на кандидата за всеки курс и/или подобна процедура, която се предоставя свободно на всички кандидати. 	
<h3>Профили</h3>		<ul style="list-style-type: none"> Обучителите са експерти по езиково обучение като извънкласна дейност. Запознати са с местните / регионалните / националните среди и проблеми на чуждоезиковото обучение. Обучителите се подготвят от ICC и докладват директно на ICC 	<ul style="list-style-type: none"> Оценителите са експерти по езиково обучение на възрастни и имат опит като обучители на учители. Оценителите се предлагат от EUROLTA центровете или кандидатстват самостоятелно директно в ICC. Оценителите се акредитират и отчитат директно на учителя Оценителите се назначават от своята организация 	<ul style="list-style-type: none"> Образователни институции с поне тригодишен опит в преподаването на поне 3 езика. В противен случай потенциалните центрове трябва да изпълнят условията и изискванията, описани в този документ. 	<ul style="list-style-type: none"> Са квалифицирани на ниво, еквивалентно на ниво две, определено от рамката на EUROLTA. Имат значителен опит в обучението на преподаватели и разработването на квалификационни дейности за преподаватели. За предпочитане е да са практикуващи преподаватели по чужд език.

Програма
„Обучение през целия живот“

ГД Образование и култура

EUROLTA

 ICC
International Language Network